

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő:

Vértesi Gyula

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.
Kunz József ur kereskedésével szemben.

Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

A bizalom.

Négy közlemény.

III.

Ha igaz, hogy a bizalom az uralkodó-
ház és nemzet egy része közt máig sem
olyan, a amilyennek lennie kellene s hogy
a tradicionális bizalmatlanság árnya még
mindig kísért. annak bizonytalannal nem az
uralkodó oka, ki minden töle telhetőt megtesz,
hogy őszinte, minden háttéri gondolat nél-
küli jóakarátának félremagyarázhatlan kife-
jezést adjon, és ha daczára ennek, a nem-
zet egy része még mindig félszemmel tekint
Bécs felé, ezen kételkedés forrása nem az ő
lelkében keresendő. A magyar nemzet geog-
rafiai jellemzése az őszinteség, ami igaz is;
ennek a jellemvonásnak pedig a gyanakvás nem
természete. Az őszinte jellem a becsületbeli
hittel karöltve jár. Aki ő hozzá igaz, az iránt
ő is igaz. Könnyen hozzá lehet férni a szívé-
hez; bosszút, tartós gyűlöletet nem ismer;
az csak mesterségesen tartható fenn benne.
És ha Bécs iránt még mindig bizalmatlan-
ságot táplál? Ez a bizalmatlanság kultí-
válva van, mesterségesen van benne fenn-
tartva.

Ha csak maga a szélsőbal volna e
bizalmatlanság mestere? Ellehetne vele bálni
A nemzet összefogott nagy többsége köny-
nyen módját ejthetné annak, hogy rokonait,
testvéreit a félrevezetéstől megóvja s meg-
semmisítse a számra, tehetségre kicsiny
szélsőbali vezérkar vetőmagjának csiraké-
pességét, ámde ha ennek, a sem számra
sem tehetségre nem nagy vezéri karnak a
nagy intelligenciájú nemzeti párt is segé-
lyére siet, parlamenti képviselőtételéhez és saj-
tójához csatlakozik? Ha ez az egyesült
sajtó az országot elárasztja s a közönség
fejét a Bécs iránti bizalmatlansággal tele
beszéli? Nagyon természetes, hogy azzal a
szélső bali kultuszt terjeszti. Mert ha Bécsbe
megbízni nem lehet? Hiszen akkor a szélső
bálnak van igaza? Tertium non datur!

A nagy közönség a szélsőbal és Ap-
ponyi-féle árnyalat közt különbséget tenni
nem tud. Hiszen ez, még a szakpolitikus-
nak is feladat; arra pedig, hogy ezen elvi
hajszállhasogatásokkal a fejét törje, semmi
kedve: hát egyszerűen, a Kossuth Lajos
álláspontját foglalja el. Legyen róla meg-
győződve Apponyi gróf, hogy soha sem az
övé, mindig a Kossuth Lajosét.

Igy terjeszti a nemzeti párt a Bécs
iránti bizalmatlanság szításával a Kossuth
kultuszt, és Bécs részéről a bizalmatlan-
ságot maga iránt, ami kölcsönös szokott lenni.
Ámde a nemzeti párt arra számít, hogy ez

által a nemzet rokonszenvét nyeri meg, és
jusson csak többségre, többségről kormányra,
majd megnyeri az uralkodót is.

Gazda nélkül számít. Nem veszi figye-
lembe azt a Luczifert, azt a szélsőbali szel-
lemet, kultuszt, amelyet terjesztett, amely-
nek eladta lelkét s amely lelket az a szel-
lem, ha üt az óra, számon fog töle kérni.
Annak a sok bűnnek, annak a nagy bűn-
nek, melyet a Bécs elleni bizalmatlanság
szításával elkövetett majd akkor fogja bü-
ntetését érezni, ha ne talán, a kiesztel módon
kormányra jut. Soha nehezebb helyzete
kormányának még nem volt, mint amilyen az
övé leend; fejjel oly verembe bukni, amilyen-
ket most a mások számára ásoogat, csuf-
sabb tempóban a politikai világ még nem
látott.

És az a bukás nem csak azoknak fog
elégítételül szolgálni, akik ellen most a
szélsőbal furiáit viszi harcra, hanem an-
nak az uralkodó háznak is, melynek kirá-
lyi tagja a legnemesebb vonásokkal a leg-
őszintébb odaadásból fakadó tettekkel sem
képes a nemzet minden részének szívéhez
utat nyitni.

I. Ferenc József királyunk emléke
nagy lesz. Az az ember feletti uralkodás,
melyet ő első sorban saját maga felett gy-
akorol, csak nagy jellemnek lehet tulajdona.
Az ő vallásossága arany tiszta, mert a
mióta Szent István koronáját főnkelt hom-
lokán viseli, mindég kezében a kenyér, hogy
azokra dobja, kik őt követelnek; mindég
vele a kiengesztelődés áldása, hogy azok
utódára hintse, kik érte elestének.

Költői széna volt már maga az, mikor
a koronázás előtt Budapestre érkezvén, a nyu-
gati pályaudvartól föl a várpalotáig tolongó
százvezrek újjongása közt vonult végig fe-
jedelmi fogatán a mellette ülő, egykori for-
radalmár gróf Andrassy Gyulával. Király
és nemzet, mult és jelen, ültek egymás
mellett. A feltámadás a halál után!

És mi volt e királyilag nagy, emberi-
leg jó szív első cselekedete a koronázás
után? Megaranyozni az 1848/49-ben el-
esett honvédek emléket, az ellene vitt harc-
ban életüket vesztett hősök árváinak és
özvegyeinek nyújtani át azt a száz ezer
aranyat, melyet a koronán át ime, király
nagylelkűségéből mint meg annyi arannyá
vált hála könyvet, maga a nemzet hullatott,
s e hála szentesítésére, a királyi szív vál-
lalkozott

Második nemes tette, bizalmának zá-
loga, a honvédhadsereg feltámasztása volt.
Egyszerre csak megteltek Budapest utcái
ősz fejes, arany galléros alakokkal; rang

hoz, kenyérhez jutott, örömtelt arcokkal,
kiket ime Kossuth Lajos nevezett ki I. Fe-
rencz József tisztjeivé. És ekkor feltárta
az ország kapuját minden ellene vétett
előtt, Kossuth Lajos előtt is. Jöjjetek haza,
jöjjetek vissza! Ime a régi honvéd bajtár-
sak fogadnak, annak a magyar királynak
a katonái, aki megbocsátott és féledett, aki
letette királyi esküjét a haza oltárára.

És haza önzönlöttek az emigransok
hadoszlopai; de Kossuth maradt! Amint
magát kifejezte: Élő tiltakozásul a kibé-
külés, a kiegyezés ellen.

Hogy Kossuthnak e tiltakozása az en-
gesztelődött királyi szívnél hogy eshetett?
Ne kutassuk. Hogy keletkezett egy párt,
mely a Kossuth tiltakozásának lett szószó-
lójává, alkotmányos országban megtörténhe-
tett; de hogy az azóta egymást érő szebb-
nél szebb királyi tettekkel szemben a Kos-
suth kultusz terjesztésére egy olyan párt,
mely magát a szabadelvű pártnál a kiegye-
zés külön hívének vallja, hogy vállalkoz-
hatott és vállalkozhatik? És ha vállalko-
zott, hogy kívánhat bizalmat attól, aki ellen
csak is vétkezett? Ez egy újabb politikai
rébusz...

Nem kívánunk kegyeletlenséget senki-
től. A Kossuth Lajos neve egy általa te-
remtetett új korszakkal összeköttetésben hall-
hatatlan marad. Ez a név nem lesz kiirt-
ható a nemzet szívéből soha. Az utókor a
legutolsó magyarig megőrzi azt: de azzal
hogy ő az uralkodó nemes tényét nemcsak
el nem fogadta, nemesak visszautasította,
hanem magát a megkoronázott magyar ki-
rály engesztelhetetlen ellenségének nyilváni-
totta, oly sértést követett el és ezt a sér-
tést folytonosan úgy ismétli: hogy azt az
uralkodónak föl sem vennie lehetetlenség.
Es ha azt, hogy ő e sértést érzi, nem mu-
tatja, annál keserűbb cseppként viselheti
lelkében. Mindég azok éreznek mélyebben,
akik nem emlegetik azt.

Az uralkodó látja, hiszi a nagy több-
ség ragaszkodását az ő felkent személye
iránt, de ugyancsak látja azt az ellen de-
monstrációt is, melyet a Kossuth hívei az
ő nevével szcenizálni szoktak. Látja a
nemzet lelkesedését, ragaszkodását király
iránt, de ezen mindig keresztül fütyül, ke-
resztül visit: Éljen Kossuth.

Mert semmi kétség hogy az uralkodó
hűség és a Kossuth iránti kegyelet, egy
ugyanazon szívnél megférhet, csak hogy a
kegyelet és demonstráció nem egy és
ugyanaz. És ha a nemzet nem veszi ész-
re, hogy kegyelete demonstrációba megy
át, avagy hogy bizonyos pártérdekek ka-

gyeletét demonstrációnak használják föl: hát a nemzetet erre figyelmeztetni, hazafiúi kötelesség.

A mások érzelmeinek respektálása a nemes lélek jelenlétének bizonyítéka, és ha bár egy uralkodóról, kivált Ausztria-Magyarország jelen uralkodójáról a legmagasabb fogalmaink vannak, habár cselekedeteivel az emberi sors, ezen legmagasabb polczára való hivatottságát nem egyszer igazolta, érdemei éppen azért nagyok, mert szíve itt van köztünk, érzelmei nem emelkednek a trón csucsának olykor hóval borított jégmezejére, hanem alattvalóinak társaságában a közös boldogság színvonalát egyengetni igyekeznek. Hát éppen, mert érzelmileg köztünk van, jó szívét nagyon közel éri minden oly nyilvánulás, melyről azt hinnők, hogy tudomásul sem veszi, ámde, hogy méltóságának arany palástja nem választja őt el tőlünk annyira, tanubizonyosság erre nemes adakozásának számtalansága, rögtön ott teremvén királyi segítségével, alól arra szükség mutatkozik.

Ezen emberi szempontból kiindulva, lehetetlenségnek tartjuk, hogy a királyi kegyelől elvonuló, azt plane vissza utasító Kossuth nevének folytonos hangoztatása egészen hatástalan lenne reá nézve. Olyan az, mintha a magán életben, a férj vagy feleség, folyton a szeretője nevét emlegeti és pedig minél odaadóbb szeretettel viseltetik iránta életének társa, annál jobban. És van-e valaki, aki a magán életben fölmerülő ily sértő magaviseletet a legnagyobb kiméltetlenségnek ne tartson. Ha az egyik házastárs a másik gyengédségét azzal viszonozza, hogy szeretőjének arcképét ágya fölé helyezi, haját karperecz gyanánt a karján hordja, szerelmes leveleit albumában őrzí és pedig nem elrejtve, nem titokban, hanem tüntetően, kihívóan: hát ez a magán életben már nemcsak figyelmetlenség, hanem durvaság is. A kegyeletet az iránt, a kivel már nem élünk, aki már inkább a múlté, annyira vinni, hogy családi boldogságunk feldúlója legyen, a családi viszályt

permanensé, a felek egymástól elidegenítését lehetővé tegye, — nem csak rövidlátás és könnyelműség, de oktalanság és szivtelenség. Egy olyan harmadik pedig, aki a családi élet felbontására vállalkozik, sőt azt feladatává teszi, még ha após is, még ha anyós is, dicséretet nem érdemel. Mert bármennyire ellene volt is e házasságnak, mikor az már egyszer létrejött, mikor hűségét, szeretetét, jóságát látja annak, kivel az egybekelést ellenezte; ám adja meg magát várjon és tűrjön hogy mivé fejlődik e frigy; de az égő üszök folytonos dobálásával hagyjon föl.

És ez a politikában sem megy más-ként. Egy nemcsak lelkes de bölcs, egy nem csak becsületes, de lovagias nemzetnek szeme előtt kell tartania, hogy a kegyeletet az egyik oldalon ne vigye annyira, hogy az, a másik oldalon kegyetlenséggé változzék. Legyen az a kegyelet szent és nemes, békés és magasztos. Ne vitessék a minden napi küzdelem szinterére, ne legyen a szenvedély próklamálójává, politikai akciók eszközévé, demonstrációk jelszavává, utca kicsapongások lobogójává, mert akkor nem kegyelet többé, hanem fegyver és a nemzet kétfelé vált egyik részének harci jelvénye a másik ellen.

Azt akarja-e hát a szélsőbal, azt akarja-e a nemzeti párt, hogy valóban annak tekintessék? Megvagyuk róla győződve, hogy nem akarja. Hát akkor akcióba ne vigye, vele ne demonstráljon, ne tüntessen, hanem helyezze kegyeletének oltárára és akkor pietással fog viseltetni iránta az egész ország. De ha egy politikai háboru harci-jelvényeként tüzik előnkbe? Mi, akik más elvet vallunk, akik urunk királyunk iránt hűséggel viseltetünk, harcolni fogunk ellene, a harcz pedig kegyeletet nem ismer.

Hát a dolgot ennyire nem kell vinni Hitvány nemzet az, amely nem érez kegyeletet nagyjai iránt, de tapintatlan és bornirt párt az, mely a kegyeletet kiakarja zsákmányolni, vagy mint egy madonna ké-

pet visszi maga előtt, hogy az ájtatos se-reg arra löni ne merjen s ő sértetlenül támadhasson s nyomulhasson a más területére.

Belföld.

Az új kabinet kinevezése. Wekerle miniszter Bécsbe ment, hogy legelőbb is j lentést tegyen ő Felségének budapesti tárgyalásainak eredményéről. Csak ezután következik Wekerle alakszerű kinevezése miniszterelnökké azon egyidejű megbízatással, hogy kabinetet alakítson. Ezen kinevezés hivatalos közzététele után az összes többi miniszterek Bécsbe mennek, habár csak a miniszterelnöknek és a két új miniszternek kell is ő felsége kezeibe az esküt letenniük; a király ugyanis Bécsben a Wekerle-kabinet összes tagjait kihallgatáson fogadja. Az új kabinet bemutatkozása az országgyűlés két házában hétfőre, f. hó 21-re van megállapítva.

A kötelező polgári házasság kérdéséhez. Érdekesnek talá juk felemlíteni, hogy a kormánykörökben elhatározott szándék, hogy azon esetben, ha a kötelező polgári házasság behozatik, ez a felekre nézve teljesen ingyenes lesz. Sőt a polgári anyakönyvekbe való bevezetés is díjtalanul fog eszközöltetni és csakis a kivonatokért kell majd bélyegköltséget fizetni. Az egyházaknál eszközölt esküvők és anyakönyvek díjai nagyon természetesen tovább is fennmaradnak.

Az új belügyminiszter. Az új kabinet Hieronymi Károlyban kiváló államféfiut és parlamenti erőt nyer, aki a közigazgatási reform körül a belügyminiszteriumra éppen mostanában váró nagy feladatot kitartással és körültekintéssel üdvös megoldásra vezetni van hivatva. A leendő belügyminiszter korábbi éveiben az irodalom terén is igen buzgón foglalatzkodott a közigazgatás összes kérdéseivel s a mai helyzet szempontjából nem csekély jelentőséggel bír az a körülmény, hogy éppen Hieronymi volt az első, aki — nemrégiben választóihoz intézett beszédében — a nyilvánosság előtt világosan és határozottan azon egyházpolitikai program mellett foglalt állást, mely most már az új kabinetnek vezérirányulást ad. A királyi képeznél ő volt ugyanis az első, aki arra utalt, hogy az 1868 LIII. t. cz számú katolikus honpolgár kivána máuak megtefelelőleg tényleg módosítható, de csak az állami anyakönyvvezetés s a kötelező polgári házasság behozatala mellett.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Mindennapi történet.

Írta: Szathmáry Zoltán.

A kis hugom beszokott hozzám néha jární, hogy végig kutassa egy-egy Marlitt regényért az egész könyvtáramat.

A napokban újra belátogatott s miután alaposan összeforgatta könyveimet, azt mondta, hogy menjek el legközelebb s nézzem meg őt a tánczórán.

Nekem pedig a tánczórákról eszembe jutott valami, a mit meg is mosolyogtam nyomban s megígértem, hogy ott leszek.

Ő másra magyarázhatta mosolyomat, neki rontott a zongorának s csak úgy állva, keztyűsen, valami banális tánczdarabot vert ki rajta. Azután dalolva végig lejtette a szobát, csókokat hányva szerte, tánczközben.

Ezalatt én, — daczára annak, hogy valami komoly tárgy értekezlet megírásához készűtem neki, egy kis mindennapi történetet írtam meg.

A kis hugom ugyan, — ki a vállamon keresztül elolvasta, azt állítja hogy az egész elejétől — végig nem ér egy keztyű gomb felvarrást, meg, hogy ő egészen másképp írta volna meg a történetet végét; de én azért, ha már a

nyakamba szakadt, mint Krisztus urunk hegedűje a legendában Szent Péternek, mégis csak emondom.

A történet kezdete.

Hogy történt, hogy nem: beleszerettem Gizibe. A tánczórán ösmerkedtünk meg egymással.

Gizike kis angyalarczu, szöke leányka volt csak akkora mint az ökiöm, olyan, mint egy kis baba-tündér.

Én akkoriban vettem először kezembe a latin-grammatikát, azután szabad óráimban szivesen bolyongtam az erdőn, szépek kezdtem találni a madárdalt, illatosnak a levegőt, bódítónak a virágot.

Egyszer az órán, keringő közben úgy éretem, hogy nagyot dobbant a szívem s úgy találtam, hogy Gizikénél én szebb leánykát nem láttam még soha.

Egy ízben pedig, hogy a tanár ur mással lévén elfoglalva, nem ügyelt reánk, azt találtam Gizikének mondani, hogy szakadjon rám az égbolt, forduljon meg alattam a föld, de én — meglássa — egyszer megcsókolom.

Gizike pedig erre rám meresztette beszédese kékszemeit, igen tudományos arczot vágva hozzá összeránczolta homlokát s azt válaszolta, hogy azt én valahogy meg nem m-riem valaha tenni, mert ő akkor engem igen-igen nagyon meggyűlöl.

Én ezzel a kijelentéssel szemben biztosítottam, hogy minden esetben megmaradok fölfevésem mellett.

Mikor pedig óra után, hazamenet, a lépcsőházban előreszaladt a többiektől, rárontottam s hátulról körülöleltem derekát. Ő erre ijedten fordítva vissza kis fejcsékéjét. Ez volt a szerencsém, így minden nehézség nélkül megcsókolhattam a fél arcját.

Hanem mikor kiszabadult ölelésem, alól legyezőjével olyat húzott arczomra, hogy a bolyhos apróság minden páczikája összetört.

De azért, mikor a nevelőnő utólért benűakét s beszédközben rátért az összeroppant pihés legyezőre, Gizike úgy adta elő a dolgot, hogy tánczközben elejtette s valaki rálépet, véletlenül összetaposta.

... Azért, hogy én megmertem tenni azt, a mit jó előre megmondtam neki, ő úgy lát-szik még sem gyűlölt meg olyan igen-igen nagyon.

Hanem este, mikor álmra térve, ráfeküdtem a félarczomra, éreztem, hogy sajog a vakmerőségemért kapott ütés következtében. Hanem az a fájdalom olyan jól esett nekem.

A történet folytatása.

Ha jól emlékszem sek évvel ezután találkoztam Gizikével ismét. Akkor már mi magunk rendeztünk tánczestélyeket többet magammal és Gizikéből Gizella lett.

Az oro
veslátása az
hogy Ausztr
szemben val
Novoje Vrem
leges általan
E lap szerin
kezdí látni
szony veszed
erényt csiná
mindenekelőt
kész az Aus
egyertésre.
ország Ausz
sem fogja a
való teljes kö
ország a ma
Berlinben, m
ben igen jó
látogatása, n
és bécsi ú
szóló hírek
helyzet kivá

Gladst
Neueste Nac
getésről, me
Dilkevel fol
vetségről. K
konszenveze
iránta semm
mondja Dil
sült a hárm
hatalmak f
mint minden
czár birodal
van eltelve
Gladstone a
és Anglia s

A Pan
ismét nagy
csatornákn
szinre, hogy
jövő évben
koztak a bi
be is fejezt
Párisi lapok
sal fenyeget
nyilatkoznél
járásnak. B
rek azonnal
el nem ren
is merült fe

Tehát
lője körünk
okozott köz
lett belőle

Haner
mást, én m
olyan szépe
kis leány f

A nég
tem, hogy
hagyja, egy
akarná eres

Felpil
beleveszett

... I
volt tölem.
Észre
radt meg v
pihés legye

Elkez
szeszélyes
játék volt

Ugy
tunk a kap
szókép után
megcsókolta

Ottho
gyarázhatta
vélelt elő
képm türh

Külföld.

Az orosz trónörökösnek Bécsben való szíveslátása az orosz sajtót arra a föltevésre indítja, hogy Ausztria-Magyarországnak Oroszországgal szemben való politikájában fordulat állott be. A Novoje Vremja szerint erre a fordulatra a tényleges általános politikai helyzet is közreműködött. E lap szerint Ausztria-Magyarország végre is bekezdni látni az Oroszországgal való feszült viszony veszedelmes voltát. Miért is a szükségből erényt csinál. A trónörökös bécsi látogatása mindenekelőtt azt bizonyítja, hogy Oroszország kész az Ausztria-Magyarországgal való bensőbb egyetértésre. A többi Kálnokytól tügg, de Oroszország Ausztria-Magyarország barátságát sohasem fogja a balkáni államok helyzete iránt való teljes közönyösség árán megvásárolni, Oroszország a maga érdekeit sohasem fogja feláldozni. Berlinben, mint onnan jelentik, irányadó körökben igen jó benyomást tett a cárevis bécsi látogatása, mert azt mutatja, hogy a pétervári és bécsi udvarok közt fennálló feszültségről szóló hírek alaptalanok s e látogatás az általános helyzet kiválóan békés jelét tekinthető.

Gladstone és a hármas szövetség. A Neueste Nachrichten cikkét kövöl egy beszélgetésről, melyet e lap egyik munkatársa Charles Dilkevel folytatott Angliáról és a hármas-szövetségről. Kiindulva abból, hogy Salisbury rokonszenvezett ugyan a hármas-szövetséggel, de iránta semmi kötelezettséget nem vállalt, azt mondja Dilke, hogy Gladstone soha sem lelkesült a hármas-szövetségért, de nem hajlott más hatalmak felé sem. Gladstone önkéntelen is, mint minden britt, figyelemmel kíséri azt, ami a czár birodalmában végbemegy. Epp oly kevéssé van eltelve barátsággal Franciaország iránt. Gladstone azt akarja, hogy Anglia békében éljen és Anglia semleges állása biztosítva legyen.

A Panama-ügy. A francia közvéleményt ismét nagy mértékben foglalkoztatja a Panama-csatornáknak kérdése. Az ügyet az hozta fel színre, hogy a csatorna társaság koncessiója a jövő évben lejár. Az ügybe tudvalevőleg beavatkoztak a bíróságok is és a bírói vizsgálatot már be is fejezték. A főügyész a vádat főtartotta. Párisi lapok szerint Loubet miniszter lemondással fenyegetődik, ha a minisztertanács ellene nyilatkoznék a Panama-társaság elleni bírói eljárásnak. Buurgeois Ricard és Viette miniszterek azonnal lemondanak, ha a minisztertanács el nem rendeli Lesseps pörbe fogását. Egy terv is merült fel a csatorna munkálatainak folytatá-

sára, de az nem találkozik bizalommal, mert a terv háta megett — állítólag — oly személyek állanak, kiknek legnagyobb érdekében volna, ha a csatornamunkálatok, bár ideiglenesen is, újból megkezdődnek, mielőtt a képviselőház határozata folytán a Panama-társaság adminisztrátorainak bírói üldözése elrendeltetnék. Különben a „Figaró“ szerint a kolumbia kormány a Panamatársaság koncessióját egy évre meg fogja hosszabítani.

Az új miniszterium.

Debreczen, nov. 17.

Lapunk tegnapi számában már közöltük az új miniszterium névsorát, melyből látszik, hogy Wekerle a megvalósítandó nagy nemzeti feladatokra magához méltó munkatársakat keresett s talált.

Az új kormány felett természetesen csak programja kiadása után lehet kritikát gyakorolni, de mert egy részük, mint volt miniszterek ismeretesek az ország előtt s ismeretes különösen az ok, mely az új cabinetnek létét adott: nincs okunk nekünk, kik a volt cabinet iránt, mint a szabadelvű párt kormánya iránt bizalommal viseltettünk, hogy ezt a párt kipróbált vezérei iránt már most is ne előlegezzük.

Örülünk, hogy az új belügyminiszterrel, Hieronymi Károlylyal nem kis erőt nyert a kormány és a párt. Semmi sem jellemezheti jobban Hieronymit, mint az a párját ritkító bizalom, melylyel csak nemrég őt a képviselőház óriási többséggel — s pedig pártkülönbség nélkül — választotta meg egyik legfényesebb állásra, az állami számvéviszék elnökévé. Hieronymi mintha érezte volna hogy ő még inkább a küzdés és a tett embere, hogysem egy fényes, de felette kényelmes pozíciót, melyet mások reményük Csiborasszójának tekintenek, elfoglaljon, — nem egy könnyen volt rávehető a számvéviszék elnöki állásra. S hogy most azt meg ott hagyja, hogy a reformok küszöbén egy előre beláthatatlan szenvedélyes harcban mint hadvezér szerepeljen, e tény legjobban dicséri őt.

Nem kicsinyeljük a harcot, mely különben az egész kabinetet várja. Az ellenség trombitája már is felharsogott, mely együtt-küzdésre hívja fel a különböző zászló alatt s különböző uniformisban szolgáló hadakat. Ismerjük és ismerheti a szabadelvű párt is ezt a harcmódot, melynél kiméletlenebbet alig ismer Európa más parlamentje. De épen ezért, mert a

szabadelvű párt és kormánya tudja, hogy kik az ellenségei, ha valaha, úgy most van igaz szüksége a párt és a kormány egyetértésének.

A két új miniszter életrajza.

Hieronym i Károly, 1836. október 1-én Budán született. Gimnáziumi tanulmányait Pozsonyban, N.-Szombatban, majd Budapesten végezte. A műegyetemből kikerülve 1856-ban építészeti növendék lett Buda városánál, ez állástól csakhamar megvált s mint tagosító mérnök működött Máramarosmegyében 1861-ig. Ez évben megválasztott Máramarosmegye főmérnökének, 1867-ben Mikó Imre gróf közlekedési miniszter mellé elnöki titkárrá nevezetett ki. 1868-ban osztálytanácsos. 1872-ben miniszteri tanácsos lett, ugyanez évben megbízott az államtitkári teendővel. — 1874. október 20-án államtitkári helyettesé nevezetett ki. 1865-ben a zombolyai kerület képviselővé választotta; azóta e kerületet képviselte szakadatlanul. 1882-ben megvált államtitkári állásától és az osztrák magyar államvasutak magyarországi vonalának igazgatóság elnöke lett, mely állást a társaság magyar vonalainak megváltásáig bírta. Ő felége a Lipót-renddel tüntette ki. Önálló művein kívül még számos kisebb értekezése jelent meg a magyar mérnök és építész-egylet közönyében, mely egyesületnek eleinte igazgatója, azután titkára és közel 10 évig alelnöke volt. Csak két hét előtt neveztek ki Gajzágó helyébe az államszemvisek elnökévé, miért is a zombolyai kerület mandatumáról lemondott.

Tisza Lajos gróf, 1833-ban Geszten született; öccse Tisza Lászlónak és Kálmánnak, akikkel együtt Szonyi Pál nevelte. Tizennégy éves korában letette a vizsgálatot a philosophiából a debreczeni kollégiumban; — 1848-ig végezte el a felelő tanulmányokat, a jogi tudományokkal később ismerkedett meg. A szabadságharc után testvéreivel körutat tett Európában; Berlinben egyetemen tanultak hosszabb ideig. Majd keletre utazott, bejárván Egyiptomot. Az alkalmi szünetelése alatt a helyét hiv. egyházi és iskolai ügyek körül élve tevékenységet fejtett ki; segédgondnokká választott. 1861-ben az ugrai kerület képviselője s két fivérével a határozati párt híve. 1865-ben újra képviselő, Deák-párti. 1867-ben Biharmegye főispánja lett. Nemsokára kilépett a megyei szolgálatból s alelnöke lett a fővárosi közmunka-tanácsnak. 1869-ben cs. és kir. kamarás lón, 1861. június 21-én közlekedési miniszterré nevezetett ki; ez állástól három év múlva visszalépett. Ekkor néhai Kerkapolyival beutazta Olaszországot, később Ázsiában és Afrikában tett utazást, 1873-ban titkos tanácsos és a Lipót-rend nagykeresztese lett. Viszszatérve, a dicsőszentmártoni kerület képviselője lett; 1879-ben a szegedi katasztrófa után Szegedre küldetett mint királyi biztos. — Ebbeli nagy érdemei elismerésül 1883-ban grófi rangot nyert „szegedi“ előnévvel. 1884 óta mint Szeged első kerületének képviselője foglal helyet a parlamentben, melynek közigazgatási bizottságának elnöke. A Deák-szobor, valamint az új parlamenti épület létesítésében kiváló része van. A delegációkban ismételtelen működött mint elnök; elnöke továbbá az országos érdekeseti egyesületnek. A magyar közművelődési egyesületek budapesti országos kongresszusán mint elnök szerepelt.

Mit fog tárgyalni a debreczeni diák-kongresszus?

A budapesti egyetem ifjúsága legutóbbi közgyűlésén — mint a M. H. írja — öttagu bizottságot küldött ki, hogy az érintkezésbe lépve a kolozsvári egyetem részéről kiküldött szintén öttagu bizottsággal, megszerkessze a román ifjaknak legutóbb kiadott fórumedvényre, a viszonyválaszra a végső feleletet s hogy határozzon a románokkal szemben követendő eljárás tekintetében.

Tehát Gizellát is bevezette valami tisztelője körünkbe. Megjelenésével egész riadalmat okozott közöttünk. Tagadhatatlanul szép leány lett belőle.

Hanem én reám nem tett mélyebb benyomást, én már akkor mást szerettem, ha nem is olyan szépet, de jobban s az angyalarczu szöke kis leány feledve lón régen.

A négyes utolsó szakában egyszer éreztem, hogy valaki kezét sokáig az enyémbe hagyja, úgy tetszett előttem, mintha el sem akarná eresztetni többé.

Felpillantottam. Ő volt, Gizella. Szemem beleveszett szemrehányó tekintetében.

... Istentelen, meggondolatlan cselekedet volt tőlem, amit azután elköveték.

Észre vettem, hogy a leány szívében maradt meg valami a multból, egy összerombolt pihész legyező történetéből.

Elkezdtem játszani vele, mint valami szeszélyes gyerek a tüzzel. Nagyon veszélyes játék volt: megégettem magam.

Ugy történt, hogy egy este, mikor elváltunk a kapu alatt a sötétben, valami ömlengő szókép után, mielőtt megakadályozhattam volna megcsókolt a képemet.

Otthon azután magamra maradván, megmagyarázhatatlan érzés vett rajtam, úgy véletem előttem, hogy a leány csókja helyén a képelem türethetetlen éget.

Ugye bár különös?!

Egykoron egy arculütés attól a leánytól jól esett s most egy csókja úgy égeti a képelem.

A történet vége.

A mit a kis hugomnak szoktam ígérni, azt megtartottam még mindig.

E mentem tegnap este megnézni a táncórán és többféle tapasztalatokra jutottam.

Mindenekelőtt ugyanis, hogy az én kis hugom kitünő keringő táncos, azután meg, hogy az a sovány, száraz modoru gouvornant vén kisasszony ott a zongora mellett sok tekintetben hasonlít ahoz a hajdani angyalarczu kis leányhoz.

Nehezen ismerne ugyan rá mindenki, de én úgy gondolom nem csalódtam.

Egyszer észre is vettem, hogy hosszasan, merően néz reám, de mikor rá vettem tekintetemet, gyorsan elfordította a fejét. . .

Epilog.

Tegnap este nagyon borongós, ködös idő volt. Olyan metsző hidegen fujt a szél, hogy köny szökött szemembe, mikor a tánczóráról hazakísértem a kis hugomat.

Hanem nem is megyek el többet a tánczórákra.

A budapesti egyetemi ifjak részéről kiküldött bizottság két tagja: Hindy Atilla, az egyetemi kör elnöke és Beöthy László, bizottsági tag, a napokban voltak Kolozsvárott s érintkezésbe léptek az ottani kiküldöttekkel. Elhatározták, hogy csak rövid 10—12 levélnyi terjedelmű brosürben fognak válaszolni a román válaszirat pontjaira. Ami elégséges is, mert a románok egyrészt már megkapták a választ állításukra a magyar deáktség híres Válasziratában, másrészt, mivel a külföld is nagyrészt meg van győzve a románok megtévelyedett felfogásáról, oktalan gyanúsításairól s bujtogatásairól; s ha a külföld részéről még valami kétely fenforogna, úgy ezt a kiadandó brosür bizonyára teljesen elfogja oszlatni.

A kiadandó brosür pontjait a kiküldött bizottságok minden egyes tagja (10) beható vizsgálat alá fogja venni, s így az bár rövid, de előreláthatólag tartalmaz s épen ezért hathatós is lesz: meg fog győzni mindenkit ügyünk igaz voltáról s így elejét fogja venni az esetleges gyanúsításoknak s meg fogja törni a románok minden gáncsolását.

Ami a brosür anyagi kiadásainak fedezését illeti, arról részben már gondoskodva van Ugyanis a kiküldöttek tisztelegtek Bethlen Gábor grófnál, az E. M. K. E. elnökénél s előadták neki tervüket, mire Bethlen Gábor gró megígérte, hogy mindenképp azon lesz, hogy az E. M. K. E. hozzájáruljon a brosür költségeihez. Ugyancsak ez a küldöttség tisztelgett Sándor Józsefnél, az E. M. K. E. főtisztjárnál, aki szintén hathatós támogatását ígérte meg.

Ezt a végső választ közrebocsátás előtt a debreczeni diák-kongresszus elé fogják terjeszteni s e célból a kiküldöttek már meg is választották az ügy előadójává Bánffy Miklós grófot, a kolozsvári egyetemi kör elnökét.

A brosürt különböző nyelvekre letördítve, miután az a diák-kongresszus jóváhagyását is megnyerte, a diák-értekezlet után rögtön szét fogják küldeni a világ minden részébe. — A brosür költsége mintegy 5—6000 frt lesz.

A kiküldöttek ezeken kívül fontos elvi határozatokat hoztak a románokkal szemben ezután követendő eljárásról. E határozatok egyelőre nem kerülnek a nyilvánosság elé; azokat a Debreczenben tartandó diák-értekezleten fogják tárgyalás alá venni.

Epen az ügy sürgős volta miatt a debreczeni diák-értekezletet valószínűleg már 1893. február végén, vagy márczius elején fogják megtartani. Különbösen az idei diák-kongresszus helyét illetően a kolozsváriak is beleegyeznek abba, hogy Debreczenben tartassék a második országos diák-értekezlet, mely az ottan tárgyalandó ügyek fontosságát tekintve, igen népesnek és érdekesnek ígérkezik.

Mint halljuk, maga Debreczen város tanácsa, a z egyház s egyáltalában az összes debreczeni egyesületek és a magyarság már most tesznek előkészületeket a második országos diák-értekezletre, kiküldöttek ünnepélyes fogadtatására s megvendégelésére. A város mintegy 1000 frttal fog hozzájárulni a költségekhez.

Napi hírek.

— **A Csokonai-kör** ma esti felolvasó-ülése minden tekintetben sikerültnek ígérkezik. Debreczen elite társadalmá ott fog egymásnak találkozót adni. A kör nagyrabecsült kedves vendége, a kiváló költő: Komócsy József tegnap este megérkezett. A vonatnál a kör elnöke várta és üdvözölte. Szabolcska két szép versét lapunk szerkesztője fogja felolvasni.

— **A Lukács ur egy eszendeje.** Mint halljuk, Lukács urnak nem olyan nagyon tesszik az a réa kimért egy esztendő, mint ő eleinte nagy hangon hirdette. Amennyiben kesvesen ült volna ő a martyri czimért egy-két hónapot — de egy esztendő, az mégis sok. S ami fő, ez alatt az egy év alatt „Örökébe pogányok törhetnek.“ Felütheti a fejét egy má-

sik agitátor, aki az ő általa tört dicső uton még jobban gseftel — s még jobban meghizik a lázításokból. Mert fájdalom Magyarországon nemzetiségi agitátornak lenni: egyike a legjövendelmzőbb üzleteknek. Ezt az üzletet félti most Lucaciú a konkurencziától.

— **A debreczeni vadász társulat** választmányá f. hó 22-én d. u. 6 órakor ülést tart a városháza kistanácstermében.

— **A szinügyi bizottság** szombaton d. u. 3 órára van összehíva, hogy a színházra beérkezett pályázatokat elbírálja. Hogy kinek van legtöbb kilátása a színház elnyerésére, azt ma még eldönteni távolról sem lehet. De legsűrűben emlegetik a Tiszai, Csóka és a Makó nevét; vannak, akik Rakodczayt is erős versenytársnak tartják, ami tényleg úgy is van. A városban kalandos hírt kolportálnak. Azt nevezetesen, hogy a tanács a pályázatot meddőnek fogja nyilvánítani s Leszkayt megkéri, hogy maradjon és Leszkay kegyes lesz megbocsátani a tanácsnak az időközi felmondást és a további szezonokon keresztül neheztelés nélkül fogja boldogítani a debreczeni közönséget. Mi természetesen képtelenségnek tartjuk ezt a föltevést, mely feleslegessé tesz minden további czáfolatot.

— **Halálozás.** Medgyaszai Györgyné szül. Huszti Julianna gyermekeivel, Julianna Szabó Imréné gyermekeivel, Lajos, Gábor nejjével Kiss Juliannával és gyermekeivel, Eszti valamint testvérei: Medgyaszai Julianna férjével Kocsis Józseffel és gyermekei, Medgyaszai Sándor neje Zöld Julianna és gyermekei, ugyszintén az özszeres rokonok nevében is a legszomorodottabb szívvvel tulatják a torrón szeretett feledhetetlen jó férjnek, atyának testvérnek, nagyatyának néhai polgár Medgyaszai Györgynek folyó hó 17-én, éjjel 1 órakor, életének 67-ik évében, legboldogabb házasságának 38 ik évében szívszélhűdés következtében történt gyászos elhunytát. Feledheterlen drágy hallottunk hült tetemei folyó hó 18 án délután 2 órakor az. ev. ref. egyház szertartása szerint a Bárány-utczai 2384. számú házunktól az új templomban tartandó ima után a czegléd-utczai temetőbe fognak örök nyugalomra helyezni. Mely végtisztességre a megboldogult rokonait, barátait, ismerőseit bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1892. november 17. Áldás és béke lengjen porrései felett. A temetést az „Érczkoporsó-gyár temetk. intézet“ rendezi.

— **A debreczeni ev. ref. egyház tanács** termében 1892-ik évi nov. hó 18-ik napján d. u. 3 órakor gazdasági ülést fog tartani. Tárgy: folyó ügyek.

— **Tisza Kálmán né üdvözlése.** A bihari ev. ref. egyházmegye papsága egyetemes lelkeszi értekezletet tartott Nagyváradon az értekezleten Szabó Károly esperes elnököl és számosan voltak jelen. Az értekezlet tárgya a lelkeszi gyámolító alap revidiálása volt. Ezenkívül elhatározta az értekezlet, hogy Tisza Kálmán nének a biharmegyei jótékony nőegylet apácakérdésében tanúsított magatartásáért emlékiratban a biharmegyei ref. egyházmegye papsága támogatását ígéri a grótnőnek az ügy további fejlődésében. Az emlékiratot Csák Máté, Szemes László és Bugyi Sándor lelkészek fogják át nyújtani. E célból táviratilag tetek kérdést Geszten, megtudandó, hogy Tisza Kálmán né mikor fogadhatja a küldöttséget.

— **Holnap** pénteken este 1/5 órakor és szombaton, a szt. Anna-utczai izr. imaházban Berger Lajos ujonnan választott kántor az imár teljes-n összeállított énekkarral fog imádkozni.

— **A debreczeni piacról** A nov. 14. 15. diki heti vásárban a g a b o n a é s t e r m é n y á r u k következő árakon keltek: buza 6.80—70, kétszeres 6.10—6.20, rozs 5.50—5.60, árpa 4.90—5.00 zab 5.50—5.60, tengeri (uj) 5.10—5.20 frt. A s e r t é s vásárban 2400 db. felhajtott sertésből e kelt 1700 db; egy éves sertés párja 15—25, másfél éves 25—35, két éves 35—45, öreg sovány sertés 45—60 frt kövér sertés kilója 36—40 kr. Szalonna sós 52 kr. A

l ó v á s á r b a felhajtott 540 db, elkelt 310 db; szarvasmarha felhajtott 1800 db, eladott 730 db. M a r h a h u s kilója 46,50, 52, 56, 58 kr, borjúhus 60, sertés hus 40—48, juh-hus 32 kr. Napszámárak, férfi munkás ellátással 50, ellátás nélkül 65, nőmunkás ellátással 35, ellátás nélkül 45. gyermek napszamos ellátással 20 ellátás nélkül 25 kr.

— **Színház.** Tegnap a Pont Biquet-családot adták jó előadásban, gördülékenyen, úgy, hogy az előadás valamivel 9 óra után végződött. A darabban excelláltak: Balassa, Fenyvessy, Bácsné, Angyal Ilus, Püspöky, jók voltak: Tompa, Szendrey és a többi szereplők. Közönség szép számmal a páholyokban és a földszinten.

— **Hirtelen halál** Tegnap délben egy 3 éves gyermek gyanus tünetek között hirtelen meghalt. Az eset annál gyanusabbnak tűnt fel, mert a gyermek apja a Bika vendéglőben volt alkalmazva, hol nagy az idegen forgalom. A lakást a legszorgosabban dezinficiálták s a holt gyermeket kiszállították a járványkórházba, hol S á r v á r y Gyula dr. és T ó t h S á n d o r rendőrfogalmazó jelenlétében felboncolták. A boncolás eredményeként konstátáltott, hogy heveny bélhurut folytán beállott szívszélhűdés ölte meg a gyermeket. — Ennélfogva megczáfolhatjuk a városban elterjedt kolerahireket. Adja ég, hogy városunk végleg megmenekedjék az ázsiai fekete aszonyöl elésétől.

— **Orvos Gyurka és a virtus.** Orvos Gyurka mostanában sokáig volt csendes lakója annak a hajléknak, melyet a királyi ügyészség rendez be olyanok számára, a kik egy vagy másban „nézeteltérésbe“ jutottak a btkv. §-aival. Gyurka mióta kiszabadult a törvény „aggódó gondoskodása“ alól, (ő miatta állítottak fel őrt a városház északi részén) egészen csendben élt és nem lévén Debreczenben birkozó Herkules sem, Gyurkáról nem hallatszott semmi, pedig jól esett volna neki egy kis birkozás, egy kis hír. Nem akadván alkalom, a jó Gyurka csinált maga: tegnap kegyetlenül berugott és felbuktatott egy asszonyt, azután a kis-uj-utczán kitépett egy sátorkarót és azzal nekiment a rendőrségnek. Hárman is alig bírták lefűlelni és a rendőrségre vinni, hol Gyurkát, az óriás csavargót kemény-n megbüntették.

— **Érvágás a házi pénztáron** A m. kir. pénzügyi közigazgatási bíróság tudvalévőleg elutasította Debreczen város fölebbezését a pénzügyigazgató azon határozata ellen, melylyel a községi pótdadót helyettesítő alapot öt évre viszszamenőleg 36000 frt tőkekamat jövedelmi adóval és 12600 frt általános jövede mi pótdadóval rövta meg és ezen alapot a bíróság tőkekamat jövedelem-adó alá tartozónak mondotta ki. A pénzügyigazgatóság e harmadfoku itélet alapján értesítette és fölhitva a várost, hogy az 1891-dik évre kivetett 5577 frt tőke kamat adót 1952 frt ált. jöv. pótdadót, valamint az 1892-dik évre kivetett 5970 frt tőke kamat adót s 2089 frt ált. jöv. pótdadót fizesse be. Három előző évi adó törölve van. ez valamicskét könnyít a házipénztár ezen legujabb terhén.

— **A postatakarékpénztári pénzt nem szabad lefoglalni.** A hivatalos lap vasárnapi számában Erdély Sándor államtitkár az összes bir. hatóságokhoz a következő körrendeletet kocsátotta: „A kereskedelemügyi m. k. miniszter urnak f. évi november hó 2-án 4643/eln-szám alatt kelt átiratából értesültem, hogy ismételve előfordult, hogy egyesek bíróságok, magánjogi viszonyból eredő követelések biztosítása vagy kielégítése végett a posta-takarékpénztáraknál eszközölt betétekre, tekintet nélkül ezeknek összegére, végrehajtást rendelnek el. Figyelmeztetem ennélfogva a kir. bíróságokat, hogy az 1885. évi IX. t.-cikk 24. §. második bekezdése szerint, a posta takarékpénztáraknál eszközölt betétekn-k csak a kamatozó 1000 forintot meghaladó része foglalható le és csak erre szereshető zálog- és megtartási jog.

— **Differitisz Debreczenben.** A koleránál nem csekélyebb veszedelmes járvány: a differitisz kezdi rémitgetni Debreczenben is a szüő-

ket, akik az öldöklő. Még eddig eset. De fel sel hatóság nagyobb hatóság m sor, hogy életben ma be a tana rendszabá.

A v a differitiz hogy e fe ségekkel sunkba hu figyelmezt

1-sz az egészse

2-sz

3-sz hányadé

4-sz bol sav te

5-sz zök és iv sandók.

6-sz vagy elha

7-sz vízben ki

8-sz dig égeti

9-sz nemük s

10-sz liter víz

11-sz azután a

12-sz betegszo

13-sz azután a

14-sz zel mosat

15-sz oldottal

16-sz földje pe

17-sz — azaz

18-sz vaszta

19-sz vagy ujra

20-sz kémlés u

21-sz tatott le

22-sz lakási v

23-sz hullák, a

24-sz halottas

25-sz tendők e

26-sz meikeket

27-sz 9-sz

28-sz betegségi

29-sz való vite

30-sz 10

31-sz mindazon

32-sz kik ragá

33-sz vagy ily

34-sz nak. Az

35-sz gályos b

36-sz kolát ne

37-sz vány ala

38-sz 11

39-sz telességi

40-sz togatásá

41-sz lansága

42-sz 12

43-sz dök más

44-sz 13

45-sz szereket

46-sz Az

47-sz mulasztó

48-sz a rendő

49-sz ben első

50-sz terjedhe

51-sz jedhető

52-sz K

53-sz 1892. é

54-sz —

55-sz a Savós

56-sz du va

57-sz Payer

58-sz t. tag u

59-sz Gyüleke

60-sz —

61-sz ternek

62-sz nokról

63-sz a koler

64-sz ottani é

ket, akik kicsinyeik miatt remegve gondolnak az öldöklő roncsolótoroklob szörványos esetére. Még eddig csak elvétve merült fel néhány kör eset. De félni lehet, hogy ha erélyes védekezésel hatóság és lakosság gátat nem vét elibe, nagyobb mértékben is elfog terjedni. A városi hatóság már ébren van s most a lakosságon a sor, hogy lelkiismeretesen és saját gyermekei életben maradásának érdekében, pontosan tartsa be a tanács által közhírré tett következő óv rendszabályokat:

A városunkkal szomszédos helységeiben a differitisz járványos jeleggel uralkodván, nehogy e felette ragályos betegség, az ezen helységekkal való nagy közlekedés folytán, városunkba hurczotva, nagy kiterjedést vegyen, figyelmeztetik a közönség a következőkre:

1-ször. A differitiszben megbetegedő egyén, az egészségesektől elkülönítendő.

2-szor. A betegszoba gyakran szellőztessék.

3-szor. A beteg váladékának — köpés és hányadék — felfogására szolgáló edénybe carbol sav teendő.

4-szer. A beteg által használt evő eszközök és ivóedények forróvízzel azonnal megmosandók.

5-ször. A differitiszben megbetegültek vagy elhaltak fehér és ágyneműi mielőbb forróvízben kimosandók, az ágyban levő szalmazma pedig égetessék el. A nem mosható ruha és ágyneműek szublimát oldattal — egy gramm egy liter vízben feloldva — locsoltassanak be és azután a padláson kiszellőztetendők.

6-szor. A betegség bevégeződése után, a betegszoba 6 óránt kengőzzel kifüstölendő, azután a benne levő butorok 5%-os carbol vízzel mosattassanak le, a padlózat ugyan olyan oldattal mosattassék fel, a padlózatlan szoba földje pedig ugyancsak 5%-os carbololdattal — azaz öt dekagramm egy liter vízben feloldva — locsoltassék fel, a szoba fala pedig vagy újra festendő, vagy bemeszelendő.

7-szer. A differitiszben elhaltak, a halott kémlés után, azonnal 5% os carbol oldatba áztatott lepedőben, koporsóba zárandók. A szűk lakási viszonyoknál fogva el nem különíthető hullák, az eltemetés idején a temetőben levő halottas kamarába szállítandók és onnan temetendők el.

8-szor. Ajánlatik, hogy a szülők, gyermekeiket a szájbölgetésére betanítsák.

9-szer. Torokfájás an vagy más kiütéses betegségeken szenvedőknek az orvos lakására való vitele tilos.

10-szer. Kötelesek a szülők és gyámok mindazon tanulókat az iskolától távol tartani, kik ragályos betegekkel érintkezésben voltak, vagy ily házakban laknak, hol ily betegek vannak. Azon tanuló pedig ki a fennemlített ragályos betegségben szenvedett, négyhétig az iskolát nem látathatja és csak orvosi bizonyítvány alapján vétethetik fel az iskolába.

11-szer. A tanítónak jogában áll, sőt kötelessége a ragály gyanus tanuló az iskola látogatásától mindaddig eltiltani, míg ragálytalansága orvosi bizonyítvány által igazoltatik.

12-szer. Ugyanezen óvszabályok követendők más ragályos betegségek ellen is.

13-szor. A szegénysorsuak a fertőtlenítő szereket a rendőr-kapitányságtól ingyen kapják.

Az ezen óvszabályok ellen vétők, vagy mulasztók, az 1876. évi XIV. t.-cikk alapján, a rendőr-főkapitányság, mint közegészségi ügyekben első fokú hatóság által háromszáz forintig terjedhető pénzbírsággal, esetleg 60 napra terjedhető fogsággal büntetendők.

Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsának, 1892. évi nov. hó 16-án tartott üléséből.

A városi tanács.

— A helybeli vadásztársulat f. hó 20-án a Savósguti területen 10-es hajtóvadászatot tart, du vadra; a bejelentési iv f. hó 18-ig id. Payer József t. pénztáros urnál aláírható azou t. tag urak által, a kik résztvenni óhajtanak. Gyülekezési hely és idő: Csárda, 8 óra.

— Az elzárt Szoinok. A belügyminiszternek egyik legújabb rendelete szerint Szolnokról mindazon tárgyakat, melyek alkalmasak a kolera széthurcolására, elszállítani tilos. Az ottani élesztőgyár üzemét már be is szüntette.

A kolera különösen Szolnokon is csak néhány szörványosabb esetben lépett fel.

Legujabb.

— Dr. Wolafka Nándort m. k. ariai választott püspököt, váradi kisprépostot, a debreczeni katolikus hívek várvavárt lelkipásztorát a kiváló képzettségű főpaphoz s öt megelőzött jóhíréhez méltóan fogadták ma délután. Három óra felé robogtak ki a kocsik az egyes testületek képviselőivel, — s az utcákon tömegek hullámzóttak várva a b-vonulást.

A peront és az indóház környékét egészen ellepte a közönség, melynek sűrű, tömött sorai között minden vallásfelekezet és minden társadalmi osztály erősen képviselve volt. Nők különösen nagy számmal jelentek meg az ünnepélyes fogadtatásra. A r. kath. egyháztanács, iskolaszék, lelkészek, kegyesrendi atyák és testületek a peronon gyülekeztek; többen diszmagyart öltöttek az öröm-ünnep alkalmára.

Ott voltak: Simonffy Imre kir. tan. polgármester, Boczkó Sámuel r.-főkapitány, Vértessy István főjegyző, Körner Adolf, Csurka János tanácsnokok, Ábrahám László tisztifőügyész, Vecsey Imre a városi tanács részéről, Csathó Ferencz kir. táblai tanácselnök, Mérey Ottó, Sztancsek János, dr. Gajzágó Béla, Naszády Iván kir. táblai bírák, Pongrácz Jenő kir. főügyész helyettes, dr. Király Ferencz orsz. képviselő, Nemes Kálmán a r. kath. iskolaszék elnöke, Tárkányi Péter a Therezianum igazgatója, Cserhalmay rendfőnök, dr. Krausz Zsigmond főrabbi, Zádor Lajos a kereskedő-társulat elnöke, Kernhofer az osztrák-magyar bank fiókjának főnöke, Geréby Fülöp, Sággy Gyula üzletvezető, Eritz üzletvezetőségi felügyelő, Fazekas Ferencz reáliskolai igazgató s ezeken kívül számos r. kath., ref. és más vallásu notabilitás.

A vonat huszonhét percnyi késéssel érkezett meg. A püspököt a diszmagyarba öltözött Nemes Kálmán iskolaszéki elnök üdvözölte következő szavakkal:

Mélyen tisztelt lelkipásztorunk, választott püspök ur! Egyházuok és iskolánk nevében, mely egyház mintegy tizezer lelket számlál, üdvözöljük méltóságodat, a fájdalom és öröm vegyes érzelmével. — A fájdalom eltávozott lelkipásztorunknak szól, az öröm méltóságodnak, mert reméljük, hogy pótolni fogja azt a veszteséget, melyet távozásával szenvedtünk. Üdvözöljük e nemes városban, hol a felekezetekkel a legnagyobb békességben élünk s reméljük, hogy e jó viszonyt méltóságod is ápolni fogja. Ebben a tudatban üdvözöljük s működésére isten áldását kívánjuk.

Beszéd végeztével a püspök Nemes Kálmánnal kezét fogott s a következő beszéddel válaszolt:

Bizalommal lépek e város területére, melyben már multkor itt jártamkor tapasztaltam, hogy az emberek arczáról a jó lelkiség mennyire olvasható le.

Bizalommal lépek e város területére. Hiszem, hogy Isten kegyelméből oda munkálkodhatom, hogy az iskolában a haza virágai a gyermekek hazafias és vallásos nevelésben részesüljenek. A hívek között pedig a béke fennmaradjon. Fogadják köszönetem szives üdvözlésükért.

Simonffy Imre polgármester következő beszéddel üdvözölte: Mint Debreczen szab. kir. város polgármestere üdvözlöm méltóságodat mint e város katolikus polgárainak főpász-

torát. Még a távolból ismertük méltóságod működését éper azért vártuk bizalommal.

Kivánom, hogy a gondviselés soká éltesse.

Erre a püspök következőleg válaszolt: Mondhatom jól esik ez a megemlékezés nekem a városi hatóság, a városi polgárság részéről. Már mint mondám első ittlétemkor e város iránt rokonszenv támadt bennem, mely most emelkedik. Kérem polgármester urat, tekintsen engem e város legutolsó polgárának, a ki azon leszek, hogy támogassam polgármester urnak minden becsületes működését.

Isten engem ugysegéljen, hogy sem magam megne bontom a felekezetek békés egyetértését és szeretét sem pedig hiveimnek megbontani nem engedem. Működéseim odairányul és a vallásfelekezetekkel vállalva oda működöm hogy rajongásig szeretett hazám, s e város felvirágzását, jólétét előmozdítsam. És most engedjék meg, hogy szeretett városunknak nevezhessem én is Debreczent. Köszönöm szívélyes üdvözlésüket.

A püspök békét hirdető nemes szavai viharos éljenést keltettek, mely szünni is alig akart.

Az ünnepélyes fogadtatás után a püspök a város ötös fogatára ült s Nemes Kálmán kíséretében behajtatott a városba. A templomban fényes segédlet mellett az új püspök-lelkipásztor „Veni Sancte“-t mondott. Azután a tisztelő küldöttségeket fogadta.

Vegyes hírek

* **A ki négyszer hal meg.** Másnak egyszer is sok, szegény Baur Ferencz battonyai lakosnak még négyszer is kijutott a meghalásból. Ugy történt a dolog, hogy több ízben az hiték a körülötte levők, hogy meg van halva. Vasárnap egy hete is keresztül ment már harmadszor egy ilyen meghaláson és a mellette volt ápoló teljes szakértelemmel konstatalta, hogy már a „korcos“ (pulzus) sem lüktet. Ez déiben volt. A meghalt Baurt szépen felöltöztették, és este 6 óráig mozdulatlan feküdt. Ekkor azonban megmozdult és nagyot kiáltott eképe: „István bácsi, meghaltam, oda voltam egy szebb és jobb világban, de lássa, vissza kellett jönni.“ Szétnézett és látta magán és körülötte mindazon cikkekkel, melyeket halott körül lehet látni. De miután nem volt meghalva, visszafektették az ágyba és élt egész csütörtök hajnalig, a mikor aztán negyedszer és igazán meghalt.

* **A boldogság jelképe.** A napokban — mint a Felv. Közl.-ben olvassuk — egy fiatal hivatalnok hozott magának feleséget Eperjerről Sátorajja-Ujhelyre. A fiatal párt másnap a reggelinél eredeti meglepetés várta. Sajátságos hangokat hallottak az ajtó előtt, mire a férj ajtót nyitván, odakiinn ezt látta: Egy kövér disznó állott előtte hagymakoszorúval a nyakán s mellette egy apró kis kutya. A meglepetést a férj barátai rendezték, kiknek persze megis kellett magyarázni a különös ajándékot. Magyarázatuk szerint a kis kutya a hűség, a disznó a szerencse és a hagyma a gazdaság jelképe, az ajándék tehát a legteljesebb gratuláció. Ez után a magyarázat után persze szívesen fogadták az ajándékot.

* **Az E. M. K. E. központi választmánya** gróf Bethlen Gábor elnöklete alatt ülést tartott. Bejelentették, hogy az egylet v a g y o n a most 939,631 frt, a mihez még a tárgyalás alatt lévő alapítványok és hagyatékok járulnak mintegy 40,000 frt értékben. Októberben 6539 folyt be Borbély Lajos, a salgótarjáni vasmű-rezvénytársaság igazgatója, ki az egylet megalakítása óta minden évben 100 frtos alapítványt tett, ismét 100 frtot küldött be, ezutal hetedszer. Néhai Baross Gábornak, az egylet disztagjának emlékszóbrára a választmány

100 frtot szavazott meg és a főkválasztmányokat is adakozásra hívja fel. A munkácsy Mihály által festett alapító oklevél metszete elkészült. A választmány 3000 példányban sokszorosítottja és az alapítók 2 frt díj beküldése után újkör már megkaphatják az oklevelet, melyre nevüket is nyomtatják.

Irodalom—művészet.

Az „Élet“ ez idei 20. száma következő tartalommal jelent meg: „Radikális program“ az egyházpolitikai zűrzavar megszüntetésére az állam és egyház alapos szétválasztását, a papi javak lefoglalását sat. ajánlva. Aligha lesz visszhangja. **H a m v a i n é K a r d o s M a t i l d a** „Leány-gimnáziumról“ cikkez, sajnálva a kérdés gyors lekerülését a napirendről. A többi közlemény szépirodalmi: rajz és vázlat **L é v a y D e z s ő t ő l** („A kupaktanács“ című kolera-karczolat), **R u d y a r d K i p l i n g t ő l** („Bim“ című fordított novella) és egy névte entől; versek **M ó r i c z J e n ő t ő l**, **K i s t e l e k i E d é t ő l** és **i f j. R e m á n y i E d é t ő l** (Anakreon fordítás). Ibsen színművéből: „A népgyűlö“ből a negyedik felvonás vége és az ötödik eleje van közölve, **V i k á r B é l a** fordításában. Irodalom rovatában méltatólag foglalkozik lapunk szerkesztőjének: **V é r t e s i G y u l á n a k** „Sebek“ című elbeszélés kötetével.

Francia lap a nemzeti színházról. A budapesti nemzeti színházról fölötté érdekes ezikk jelent meg Páris egyik legelőkelőbb színművészeti közlönyében: a „Monde Artiste“-ben. Mindenekfelett örvendetes, hogy a cikk teljes alaposággal mutatja be a francziáknak a nemzeti színházat és tagjait. A bécsi színművészeti kiállítás számos látogatója előtt — ugymond a „Monde Artiste“ — a budapesti nemzeti színház vendégszereplése valósággal tüneményeszerű volt. Mindenkit elragadt és bámulatba ejtett a nemzeti színház magas nivója és tagjainak disztigvált volta. Ezután elmondja a cikk a nemzeti színház történetét, hozzátéve, hogy a magyarok színháza sokáig német befolyás alatt állott, míg végre teljesen függetlenné tette.

A szegedi Dugonics-társaság — mint nekünk távirják — tegnap tartotta meg tagválasztó közgyűlését, a melyen tiszteletbeli s rendes tagokat választottak. A közgyűlés egy évi határidővel két 500—500 koronás pályadíjat tűzött ki, egyiknek czime: Szeged, a délmagyarországi magyarosodás és kultura szolgálatában; a másiknak: Egy magyar tárgyú tiz ives regény.

CSARNOK.

A három testvér.

— Catulle Mendés. —

I.

Szerencsétlen volt Matakín királynak mind a három fia: apjukat megfosztották trónjától s ők hajlék nélkül maradtak. Ejszaka is künn kelle csavarogniok.

Bizony kegyetlen sors volt ez az elkényeztetett királyfiaknak.

— Ez már rettenetes! kiáltott fel a legidősebb, megölöm magamat!

— En is! mondta a másik. A harmadik hallgatott. Jó fiu volt, sohse panaszkodott. Nap-pal a virágokat bámulta, éjszaka a csillagokat.

Királyfi korában se szeretett sok szót szaporítani. Volt egy kristály fuvolója; azzal a madarak dalát utánozta. De a rossz emberek szétörték az ő fuvoláját is.

— Ha meggondolom — szölt az idősebb — hogy mindenünk odavaszttettük. —

— Ha eszembe jutnak a pompás, fényes bálók, a szép nők meztelen válaikkal, piczike lábaikkal...

— Széttépi szívemet a kétségbeesés!

— Könnyeim kiégetik szememet!

— De én találtam egy módot, mely elfelejteti velünk a jelen nyomorát.

— Mondd hamar mi az?

— Menjünk be a korcsmába. Urak parasz-tok isznak, mind csak isznak, ha feledni akarnak.

— Igen, de nincs pénzünk? Mivel fizetjük ki a számlánkat?

A kabátom zsebében ráakadtam két drága gyöngyre. Az egyiket elisszuk, a másikat megtartjuk későbbre.

Jól van, megyek.

Elmentek a korcsmába.

A harmadik fiu pedig a virágokat bámulta, mig csak le nem ment a nap. Azután pedig a csillagokat nézte és összetört furulyájáról álmodozott.

II.

Mind a két gyöngy nagyon értékes volt egy zsidó boltos drága pénzen vette meg őket.

Ame bement a faluba, onnan a városba és ivott mindenféle bort, a mi csak létezik a világon. Poharában habzott a dordói, johannisbergi, lacrima, cristi, madeira, tokaji, szóval mindenféle hives bor, a minek csak a nevé hallotta valaha.

Mindig részeg volt s köpeny és kalap nélkül dülöngözött az utcákon.

Az öcsse, Cadet, pedig a nőkben találta vigaszát.

Ha meglátott egy szép nőt, nem tágitott az oldala mellől addig, mig meg nem vallotta neki szerelmét.

Igy volt azután a szőke, barna, vörös, kékszemű, feketeszemű; messze földön nem volt ember, a kit annyi nő szeretett volna, — mint ő.

Hanem azért nem voltak boldogok, sem Aine, sem Cadet. Azon vették észre magukat egy reggel, hogy keserűen csalódtak.

Nem találták meg a feledést többé sem a borban, sem az ölelésben és csókban.

III.

Azután visszatértek az elhagyott ösvényre. Meglepetve látták, hogy öcscsük ott állt egy virágzó fa alatt; boldogan mosolygott, szeméből tulvilági fény ragyogott.

— Te nem szenvedsz? — kérdezték bátyjai.

— Nem.

Es mosolygott.

— Mit tettél hát, hogy ilyen könnyen elfelejtetted a gyalázatot, a veszteséget, élelet és mindent?

— Azt tettem, amit ti: megrészegedtem. Meg a csalogány dalától, a pázsit zöldségétől, a virágok illatától.

Ah! se nem a bor tüzetől, se nem a csók mézétől részegedtél így meg hát.

A gyermek folytatta:

— Minden reggel illatot iszom a rózsák-ból, a melyek e kis csermely partján nyilnak s este iszom a csillagok sugarának fényéből: ez az én részegségem.

Közgazdaság.

A magyar föld urai. A népszámlálás adataiból kitünik, hogy Magyarországon — Horvát- és Szlavonország nélkül 1890-ben összesen 3551.408 lakos foglalkozott földműveléssel; erdészettel pedig 3669.117 lakos. Földbirtokos és erdőtulajdonos volt: 1.462.403 férfi, 140.161 nő; bérlő 8565 férfi és 248 nő; gazdaszt 11.700 férfi, mérnök 149 férfi, gépész 1902 férfi; szolga (cseléd, pásztor, kocsis) 523.444 férfi és 14.632 nő; népszámos (zselér) 196.093 férfi és 94.349 nő; családi kisegítő 654.896 férfi és 451.775 nő.

Serféskereskedelmi csarnok. Kőbánya,

1892. évi novem. hó 15. Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: Örg nehéz (páronkint 400 klgron felüli sulyban) 41—42 kr. Fialat nehéz (páronkint 320 klgron felüli sulyban) — 44 kr. Fialat közép (páronkint 251—320 klgr. sulyban 44—44½ kr. Fialat könnyű (páronkint 250 klgrmig terjedő sulyban) 44—45 kr. II. Magyar sz. d. tt.: Nehéz

(páronkint 280 klgron felüli sulyban) 41—42 kr. — Közép (páronkint 220—280 klgr. sulyban) 42.—42½ kr. Könnyű (páronkint 220 klgr. terjedő sulyban) 42—43½ kr. Szerbiai Nehéz (páronkint 260 klgron felüli sulyban) 42½—43 kr. Közép (páronkint 220—260 klgr. sulyban) 42½—43. kr. Könnyű páronkint 220 klgrmig terjedő sulyban) 41½—42½ kr.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokványeszerű levonások mellett egy kilogramm sulyra krajezárokban értendők. Szokványeszerű a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronkint 45 klgr. vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4 százalék vonandó le. — A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadóknak.

Sertéslétszám: 1892. november hó 13-ik napján volt készlet 121.876 db. 1892. november hó 14-ik napján felhajtattott 987 darab. 1892. november hó 14-ik napján elszállítottott 4056 db. 1892. november 15-ik napjára maradt készletben: 118.798 darab. — A hizott sertés üzletirányzata: Lanya.

Szüret Magyarországon 1891-ben. Az országos statisztikai hivatal adatai szerint termelt Magyarországon a mult évben 1,395.612 hektoliter mustbor s ebből készült 1,256.061 hektoliter ujbór; eladásra került a szüretkor 467.672 hektoliter mustbor, szőlő pedig 2,500.519 kilogram. A must ára volt, országos átlagban 16.01 frt, az ujbór 20.21 frt az óboré 27.15 frt, a csemegeboré 46.70 frt és az aszúé 101.66 frt; a szőlő kilogrammja 16 krajezáron kelt. A bor értéke 24.66 millió frt volt, a szőlőé 358.030 frt és így az összes termés: bor és szőlőértéke 24.92 millió forint volt.

Debreczeni Városi színház.

I. Idénybérlet 43. szám. II. Kis bérlet 3. szám
Páratlan Páratlan.
Ma Csütörtökön 1893. November hó 17-én
a „Csokonai kör“ ünnepélye miatt a
SZÍNHÁZ ZÁRVA.

Holnap Pénteken 1892. November hó 18-án
bérlet folyamában:

Tiszt urak a zárdában.

Operette.

Színházi műsor.

Szombaton: Proletárok, Csiky halálának
évfordulójára.
Vasárnap: Szerencsefia.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy helyben a régi gőzfavágó telepen, a közraktárak közvetlen szomszédságában egy dusan felszerelt

Tüzifa nagy raktárt

létesítettem, hol mindennemű tűzianyagok a legjobb minőségben és legolcsóbb napi árak mellett minden alkalommal kaphatók.

T. vevőim kényelmére **KAUFMANN TESTVÉREK** fűszerüzletében is (piaç ipar és kereskedelmi bank palotában) vétetnek fel megrendelések sziveségből és díjmentesen.

Vállalatomat a t. közönség szives pártfogásába ajánlva, pontos és figyelmes kiszolgálásról kezeskedem.

Mától kezdve azon **bikfát**, melyet eddig 13 frtért számláztam, ezentul 12 frtért adom.

Gyors és biztos szállítás kedvéért, saját szállító kocsimat bocsátom t. vevőim rendelkezésére.

Kellő tisztelettel

FELDMANN GYULA.

Butorozott lakás

kerestetik

két szoba és konyhából álló; Czepléd-
utca és a piacz közelében azonnal, vagy
december 1-jére.

Levelek intézendők Debr. Ellenőr szer-
kesztőségében **E. St.** alatt.

Jutányos, szabott áron

kaphatók

Szabó Lajos fiai

czégnél:

Dívatos női ruhaszövetek,
francia flanelek, Kasán, Moldon,

legujabb ruhadiszek,

fekete divatkelmék,

színes és fekete selymek,

mosó velezek,

Téli Himalaya kendők.

Selyem és haraszt kendők,

Gyermek ruhácskák és felöltők

Normal gyapju és pamut alsó-ingek,

ujjasok és nadrágok
téli harisnyák, keztyűk.

Az idén szép raktárt tartunk:

Brassói és Gácsi posztókban
takarók és lópokrócokban.

Tea Rum Cognac
Kávé

KOVÁCS és MEZEY

mint BIEBER ANTAL utódai
ajánlják ideai termésű

oros és chinai
teákat

a legkiválóbb minőségben. A minősé-
gek jóságáért tisztaság és valódiságá-
ért kezesskedünk.

Kévék 5 kilós postacso-
magokban

legkiválóbb minőségben díjmentesen.

Jamaika és Brazíliai Rumok
hamisítatlan kiváló minőségben.

Kimerítő árjegyzék kivanatra díjmentesen
küldetik.

Mérsékelt árak

Megrendelési hely és levél cím:

Kovács és Mezey

Dudapest, Kerepesi-ut 6. sz., a nem-
zeti színház átellenében.

Magyarád-Ménési bortermelők szö-
vetkezetének főraktára.

Méltóságos Atzél Péter saját termésű
palackborainak főraktára.

TERMÉSZETES

Márienbádi forrás-só

(por és jégczalokban) vegyileg megvizsgálva dr. Ludwig Ernő tanár által. —
Klinikusok és orvosok eredményesen használják a gyomor, végbél és máj beteg-
ségeinél, székrekedés, aranyér, kövérség, a belső szervek elhízása és
annak következményei ellen. Csakis eredeti üvegcsekben, vagy csoma-
gokba adagolva, itt látható védjeggyel.

Márienbádi forrás pasztilái.

Gyomorfés, savanyu felbőfőség, gyomornyomás, renyhe székelés, arany-
eres bántalmak ellen csillapítólag hatnak. Eredeti katulyákban minden ásvány-
viz, gyógyfűkereskedésben és gyógytárban kapható.

Czím: Salz-Städ-Werk Marienbad
(Böhmen.)

Dr. Fráter Imre

= gyermekorvos =

lakik. Nagyvárad-utca 2122.

Rendel: a napnak bármely órájában.

560. a. szám.

1892.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A hajdúvármegyei m. kir. államépítészeti hivatal területén lévő debreczen-fehér-
templomi állami közuton 1893. 1894. 1895. 1896. 1897. 1898. években eszközendő kavics
szállítás biztosítása végett a folyó 1892. évi december hó 7-ik napján a kereskedelemügyi
m. kir. minisztérium és a fentnevezett állam építészeti hivatal helyiségében, zárt irásbeli
ajánlatok útján újabb versenyárgyalás tartatik.

Felhivatnak ennél fogva vállalkozni kívánók, hogy ajánlataikat a kereskedelemügyi
m. kir. minisztérium segédhivatalának igazgatójához, vagy a fentemlített államépítészeti
hivatalhoz címezve, legkésőbb a kitűzött árgyalási nap délelőtti 10 óráig nyújták be. A
később beérkezett ajánlatok, valamint általában a bármikor beérkezett táviratok és utó-
ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlatok 5 pecséttel zárt borítékban a címzésen felül világosan kiirandó az
államépítészeti hivatal és azon állami közut neve melyre az ajánlat vonatkozik.

Az ajánlatok az államépítészeti hivatalban átvehető ajánlati és felosztási kimuta-
tási minta szerint teendők meg.

Azon esetben, ha ajánlattevő a kereskedelemügyi Miniszter Ur Ő nagyméltósága
által elfogadott s az államépítészeti hivatalnál kitett kőmintától eltérő kőanyagot kívánna
szállítani, — ennek saját pecsétjével ellátott két mintáját ajánlatához mellékelni s együt-
tal a felosztási kimutatás 7. rovatában a termelési helyet is megjelölni tartozik.

Az árak a kereskedelemügyi miniszter Ur Ő nagyméltósága által elfogadott s az
államépítészeti hivatalnál kitett mintával az nos, vagy bár attól eltérő, de legalább is oly
minőségű anyagra kell vonatkozni.

A benyújtott ajánlatok vissza nem vonhatók, s mindegyik ajánlattevő, ajánlatának
beadásától számított nyolca hétig kötelezettségben marad.

Az állami közutnak csupán egyes részeire tett ajánlatok figyelembe vétetn nem fognak.

Ugy az ajánlat, mint a hozzá mellékelte felosztási kimutatás, szabályszerű bélyeggel
látandó el és mindkettő az ajánlattevő által aláírandó.

A bánatpénznek a tárgyalásnál alapul szolgáló felosztási kimutatásban kitett
mennyiség után az ajánlott árak összegének 5%-át kell kitenne.

A bánatpénznek az állampénztárba, vagy adóhivatalba történt befizetését igazoló
nyugta az ajánlathoz csatolandó.

Készpénz vagy értékpapír az ajánlathoz nem mellékelendő.

Azoknak az ajánlattevőknek, kiknek ajánlata el nem fogadtatott, bánatpénze az
árlejtés eredménye feletti határozat hozatala után fog kiadatni, illetve az intézkedés a
kiadás iránt megtétetni.

A tett ajánlat vállalkozót azonnal, a kincstárt azonban csak azon naptól fogva
kötelezi, melyen azt a kereskedelemügyi Miniszter Ur Ő nagyméltósága elfogadja.

A szállítási szerződés és részletes feltételek az ajánlati minta s ennek mellékletét
képező felosztási kimutatás és kőminták az államépítészeti hivatalnál a szokott hivatalos
órákban átvehető, illetve megtekinthetők.

Debreczen, 1892. évi november hó 14-én.

Hajdúvármegyei m. kir. államépítészeti hivatal.

A hivatal főnöke

Sándor Kálmán

kir. főmérnök.

